

Briselē, 30.1.2019.
COM(2019) 62 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**par attieksmi starptautiskā līmenī pret centrālajām bankām un publiskām struktūrām,
kas pārvalda valsts parādu, attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem**

1. IEVADS

Ar 2012. gada 4. jūlija regulu par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (ETIR) tiek noteikta prasība, *inter alia*, veikt visu standartizēto ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu centralizētu tīrvērti, ziņot darījumu reģistriem par visiem atvasināto instrumentu līgumiem un riska mazināšanas metožu ieviešanu attiecībā uz darījumiem, kuriem tīrvērti neveic centralizēti.

Saskaņā ar ETIR 1. panta 4. punktu Savienības centrālās bankas un Savienības publiskās iestādes, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā, ir atbrīvotas no ETIR, un tāpēc uz tām neattiecas šie pienākumi.

Saskaņā ar ETIR 1. panta 6. punktu Eiropas Komisija ir pilnvarota grozīt atbrīvoto vienību sarakstu, pieņemot deleģētos aktus, ja, izanalizējot attieksmi starptautiskā līmenī pret centrālajām bankām un publiskajām iestādēm, kas pārvalda valsts parādu, citu jurisdikciju tiesiskajā regulējumā, un informējot Eiropas Parlamentu un Padomi par rezultātiem, tā secina, ka ir nepieciešams šo trešo valstu centrālo banku un publisko iestāžu, kuru pienākumos ir valsts parāda pārvaldība vai kuras tajā iesaistās, monetārie pienākumi ir jāatbrīvo no tīrvērtes un ziņošanas pienākuma un no pienākuma piemērot riska mazināšanas metodes.

2. KOMISIJAS IEPRIEKŠĒJIE NOVĒRTĒJUMI

Komisija ir veikusi divas pārskatīšanas par attieksmi starptautiskā līmenī pret centrālajām bankām un citām publiskajām iestādēm, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā, attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem.

Pirmā pārskatīšana attiecās uz Japānas, Šveices, Amerikas Savienoto Valstu, Austrālijas, Kanādas un Honkongas tiesisko regulējumu, un 2013. gadā tika secināts¹, ka Japāna un Amerikas Savienotās Valstis ir izpildījušas nosacījumus attiecībā uz centrālajām bankām un publiskām iestādēm, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu šajās abās jurisdikcijās, lai tās iekļautu ETIR² 1. panta 4. punktā minētajā atbrīvoto vienību sarakstā.

Otrā Pirmā pārskatīšana attiecās uz Austrālijas, Kanādas, Honkongas, Meksikas, Singapūras un Šveices tiesisko regulējumu, un 2017. gadā tika secināts³, ka visas minētās jurisdikcijas ir izpildījušas nosacījumus attiecībā uz centrālajām bankām un publiskām iestādēm, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu minētajās jurisdikcijās, lai tās iekļautu ETIR⁴ 1. panta 4. punktā minētajā atbrīvoto vienību sarakstā.

3. PAŠREIZĒJAIS NOVĒRTĒJUMS

Šo novērtējumu aizsāka Apvienotās Karalistes 2017. gada 29. marta paziņojums par nodomu izstāties no Savienības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu. Kad Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei un Apvienotajā Karalistē, atbrīvojums, kas paredzēts Savienības centrālajām bankām un publiskajām iestādēm, kuru

¹ Par pārskatīšanas rezultātiem tika sagatavots ziņojums, kuru pieņēma 2013. gada 22. martā, COM(2013)158 final.

² Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1002/2013 (2013. gada 12. jūlijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 279, 19.10.2013., 2. lpp.).

³ Par pārskatīšanas rezultātiem tika sagatavots ziņojums, kuru pieņēma 2017. gada 2. martā, COM(2013)104 final.

⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/979 (2017. gada 2. marts) (OV L 148, 10.6.2017, 1. lpp.).

pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā saskaņā ar ETIR 1. panta 4. punktu, vairs nebūs piemērojams Apvienotās Karalistes Centrālajai bankai vai valsts parāda pārvaldības iestādēm.

Līdz brīdim, kad Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības, ETIR, tostarp tās noteikumi par tīrvērtes un ziņošanas pienākumiem un riska mazināšanas metodēm, ir tieši piemērojama Apvienotajā Karalistē. Saskaņā ar 2018. gada Eiropas Savienības (Izstāšanās) aktu Apvienotā Karaliste 2018. gada 26. jūnijā iekļāva ETIR noteikumus Apvienotās Karalistes tiesību aktos, un tie stājas spēkā dienā, kad Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības. Lai novērstu trūkumus vai nepilnības, kas izriet no ETIR iekļaušanas Apvienotās Karalistes tiesību aktos, Apvienotā Karaliste grozīs⁵ vai ir jau grozījusi⁶ finanšu pakalpojumu un tirgu likumu Nr. 2000 ("FSMA") un Apvienotās Karalistes tiesību aktus, ar kuriem iekļauj ETIR, piemēram, pienākumus un uzdevumus, kas uzticēti Komisijai vai Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI), nododot Valsts kasei vai citām Apvienotās Karalistes iestādēm. Šā ziņojuma pamatā ir šis tiesiskais regulējums.

4. PROGRESS ATTIECĪBĀ UZ REFORMĀM ĀRPUSBIRŽAS ATVASINĀTO INSTRUMENTU TIRGOS

Tīrvērtes pienākums

Saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktu projektu, ar kuru iekļauj ETIR, tiktu saglabāts pienākums veikt tīrvērti darījumiem ar ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem. Tīrvērtes pienākums principā aptvertu visus darījumus ar ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, ievērojot līdzīgus izņēmumus, kādus piemēro saskaņā ar ETIR.

Pārskatu sniegšanas pienākums

Saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktu projektu, ar kuru iekļauj ETIR, tiktu saglabāts pienākums ziņot par visiem darījumiem ar ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, tostarp noteikumi, kuros apraksta, kuram no darījumu partneriem ir pienākums ziņot par darījumu un kāda informācija ir jāziņo.

Riska mazināšanas metodes

Saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktu projektu, ar kuru iekļauj ETIR, tiktu saglabāti noteikumi par riska mazināšanas metožu izmantošanu, kas nepieciešamas ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem, kuriem netiek veikta centralizēta tīrvērtē, tostarp noteikumi par savlaicīgu tirdzniecības darījumu apstiprināšanu, portfeļa saskaņošanu un strīdu izšķiršanas procedūrām.

⁵ 2018. gada noteikumi par centrālajiem darījumu partneriem (Grozījums u.t.t. un Pārejas noteikums) (Izstāšanās no ES), kas pieņemti 2018. gada 13. novembrī (SI 2018 Nr. 1184); 2018. gada noteikumi par darījumu reģistriem (Grozījums un Pārejas noteikums) (Izstāšanās no ES), kas pieņemti 2018. gada 6. decembrī (SI 2018 Nr. 1318).

⁶ 2018. gada noteikumi par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (Grozījums u.t.t. un Pārejas noteikums) (Izstāšanās no ES), projekts publicēts apspriešanai 2018. gada 22. oktobrī.

5. ATTIEKSME STARPTAUTISKĀ LĪMENĪ PRET CENTRĀLAJĀM BANKĀM UN VALSTS PARĀDA PĀRVALDĪBAS IESTĀDĒM

Tīrvērtes pienākums

Saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktu projektu, ar kuru iekļauj ETIR⁷, Apvienotā Karaliste un dažas ārvalstu centrālās bankas un citas publiskās iestādes, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā, būtu atbrīvotas no tīrvērtes pienākuma piemērošanas. Valsts kase varētu ar regulu šo atbrīvojumu attiecināt arī uz citām ārvalstu jurisdikcijām. Turklāt atbrīvojums no tīrvērtes pienākuma attiektos uz Starptautisko norēķinu banku un dažām daudzpusējām attīstības bankām un citām valsts sektora iestādēm, kas pieder centrālajām valdībām.

Pārskatu sniegšanas pienākums

Attiecībā uz tīrvērtes pienākumu Apvienotā Karaliste plāno no ziņošanas pienākuma atbrīvot Apvienoto Karalisti un dažas ārvalstu centrālās bankas un citas publiskās iestādes, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā. Šo atbrīvojumu būtu iespējams attiecināt arī uz citām ārvalstu jurisdikcijām. Turklāt atbrīvojums no ziņošanas pienākuma attiektos uz Starptautisko norēķinu banku.

Riska mazināšanas metodes

Saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem Apvienotā Karaliste un dažas ārvalstu centrālās bankas un citas publiskās iestādes, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā, tiktu atbrīvotas no pienākuma piemērot riska mazināšanas metodes ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem, kuriem netiek veikta centralizēta tīrvērte. Valsts kase varētu atbrīvojumu attiecināt arī uz citām ārvalstu jurisdikcijām. Atbrīvojums attiektos arī uz Starptautisko norēķinu banku un uz dažām daudzpusējām attīstības bankām un citām publiskā sektora iestādēm, kas pieder centrālajām valdībām.

6. NOSLĒGUMS

Tiesiskais regulējums, ar ko īsteno ārpusbiržas atvasināto instrumentu reformas, par kurām 2009. gadā tika panākta vienošanās Pitsburgā, Apvienotajā Karalistē tiks ieviests pēc tās izstāšanās no Savienības, ja paziņotie tiesību akti stāsies spēkā. Apvienotās Karalistes tiesiskā regulējuma projektā, ar kuru iekļauj ETIR, Apvienotajai Karalistei un dažām trešo valstu centrālajām bankām un publiskām iestādēm, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā, tiek noteikts atbrīvojums no tīrvērtes un ziņošanas pienākumiem un no pienākuma piemērot riska mazināšanas metodes. Apvienotās Karalistes tiesiskā regulējuma projektā ir iekļauti arī noteikumi, kas ļauj attiecināt atbrīvojumu uz citu ārvalstu centrālajām bankām un valsts parāda pārvaldības iestādēm.

Pievienojot Apvienotās Karalistes centrālo banku un valsts parāda pārvaldības iestādes to vienību sarakstam, kas ir atbrīvotas no ETIR darbības jomas, to monetārie pienākumi tiks atbrīvoti no ETIR darbības jomas un tiks veicināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi,

⁷ 2018. gada noteikumi par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (grozījums u.t.t. un pārejas noteikums) (Izstāšanās no ES), projekts publicēts apspriešanai 2018. gada 22. oktobrī.

piemērojot ETIR attiecībā uz darījumiem ar centrālajām bankām dažādās jurisdikcijās. Tas veicinās arī lielāku starptautisko saskaņotību un konsekveni.

Tāpēc Komisija secina, ka ETIR 1. panta 4. punkts būtu jāgroza, lai no ETIR darbības jomas atbrīvotu Apvienotās Karalistes centrālo banku un citas publiskās iestādes, kuru pienākums ir pārvaldīt valsts parādu vai iesaistīties šādā pārvaldīšanā.

Salīdzinošā analīze šajā ziņojumā nav izsmēloša. Tās pamatā ir Apvienotās Karalistes tiesību akti, kas ietver ETIR, kuras daļas vēl nav pilnībā pieņemtas.

Komisija turpinās regulāri pārskatīt attieksmi starptautiskā līmenī pret centrālajām bankām un publiskajām iestādēm attiecībā uz ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem trešās valstīs, tostarp trešajās valstīs, kas uzskaitītas ETIR 1. panta 4. punktā minētajā sarakstā. Atbrīvoto vienību sarakstu var atjaunināt, pieņemot zināšanai reglamentējošo noteikumu izmaiņas trešās valstīs un ņemot vērā visus attiecīgos jaunus informācijas avotus. Šādas pārskatīšanas rezultātā trešās valstis varētu arī izslēgt no atbrīvoto vienību saraksta.